ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **H. K.,** zastoupen Mgr. Gabrielou Kopuletou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 4. 2018, č. j. 28 Az 5/2018 - 24,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

III. Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů advokátky Mgr. Gabriely Kopuleté se určuje částkou **6800 Kč.** Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.
Průběh dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 1. 2018, č. j. OAM-987/ZA-ZA11-ZA15-2017, byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřípustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a řízení ve věci mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Zároveň bylo určeno, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), je Spolková

republika Německo, která uznala svou příslušnost k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, což žalovanému oznámila dne 1. 12. 2017.

[2] Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové, v níž namítal, že se žalovaný nedostatečně zabýval ohrožením, kterému může být žalobce v případě svého návratu do země původu vystaven. Žalobce dále nesouhlasil s vyslovením příslušnosti Německa k vyřízení jeho žádosti, neboť má za to, že jeho původní žádost o udělení mezinárodní ochrany nebyla v Německu spravedlivě posouzena a nebylo přihlédnuto ke všem podkladům, které žalobce předložil, čímž dle žalobce došlo k porušení principu *non-refoulement*. Žalobce se obává, že v případě přemístění do Německa budou on a jeho rodina vyhoštěni do Arménie, kde jim hrozí vážná újma.

[3] Krajský soud žalobu rozsudkem ze dne 6. 4. 2018, č. j. 28 Az 5/2018 – 24, zamítl. Při svém rozhodování vycházel ze správního spisu, z něhož zjistil, že žalobce podal dne 27. 11. 2017 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, dne 30. 11. 2017 poskytl údaje k podané žádosti a stejného dne s ním byl proveden i pohovor. Žalobce uvedl, že v květnu 2016 přiletěl s manželkou a dětmi do SRN, kde požádali o mezinárodní ochranu. Jejich žádost byla však zamítnuta, proto odjeli do České republiky. Dále vypověděl, že jeho zdravotní stav i zdravotní stav dětí je dobrý, špatně je však na tom manželka, která ze stresu a strachu onemocněla a doposud má psychické problémy. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že má problémy s jezídskou komunitou, neboť s celou rodinou konvertoval ke křesťanství a navštěvoval křesťanskou církev. Jezídská komunita od té doby rodinu nepřijímá, je jim vyhrožováno odebráním dětí k výchově podle jezídských tradic; žalobce zbili a vyhrožovali mu zabitím. K dotazu dále uvedl, že v České republice nemá známé ani příbuzné, v případě vrácení do Německa se obává toho, že budou navráceni do Arménie. Během pobytu v Německu s úřady potíže neměl. Ze záznamů EURODAC pak žalovaný zjistil, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v SRN dne 19. 5. 2016 a dne 15. 9. 2017. Ve správním spise je dále založeno uznání příslušnosti SRN k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ze dne 1. 12. 2017 a dále je zde založena Informace OAMP MV ze dne 15. 1. 2018, vypracovaná oddělením zahraničních a evropských záležitostí, která se týká azylového systému v Německu.

[4] Krajský soud dále na základě uvedených skutkových zjištění konstatoval, že žalovaný postupoval v souladu s nařízením Dublin III a správně určil, že státem příslušným k posouzení žádosti žalobce je SRN. Žalovaný se dle krajského soudu dostatečným způsobem zabýval situací v německém azylovém systému, přičemž existenci systémových nedostatků neshledal. Ve vztahu k namítanému porušení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu pak krajský soud podotkl, že žalobou napadeným rozhodnutím byl určen jiný členský stát, který je dle nařízení Dublin III příslušný k meritornímu posouzení žádosti žalobce, věcné posouzení předmětné žádosti v ČR namísto SRN by proto bylo v rozporu s citovaným nařízením.

II.
Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

pokračování

[5] Žalobce (stěžovatel) poté podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž odkazoval na důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti konkrétně namítal, že se krajský soud v napadeném rozsudku řádně nevypořádal s námitkou stěžovatele, dle níž je rozhodnutí žalovaného nezákonné z důvodu porušení povinností vyplývajících z § 2 a § 3 správního řádu a nařízení Dublin III. Žalovaný dle stěžovatele nezjistil řádně stav věci, nepřihlédl ke všem specifickým okolnostem jeho případu a nezabýval se okolnostmi, které odůvodňují užití čl. 17 nařízení Dublin III. Jak žalovaný, tak krajský soud měli dle stěžovatele zejména zohlednit skutečnosti, které jej a jeho rodinu vedly k odchodu ze země, jakož i rodinnou situaci stěžovatele a zejména pak zdravotní a psychické problémy jeho manželky.

[7] Stěžovatel dále namítal, že se žalovaný a následně i krajský soud nedostatečně zabývali možností jeho přemístění do SRN a průběhem tamního azylového řízení a své závěry nedostatečně odůvodnili. Stěžovatel má za to, že správní orgán neshromáždil dostatečné důkazy týkající se aktuálního stavu azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v Německu, a proto závěry, které v tomto směru učinil, nemají oporu ve správním spisu.

[8] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak rozsudek krajského soudu, tak žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nepovažuje námitky stěžovatele za opodstatněné. V průběhu správního řízení bylo postupováno v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu, zákona o azylu i nařízení Dublin III. K rozhodnutí o zastavení řízení a o příslušnosti SRN k posouzení stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu dospěl žalovaný na základě dostatečně zjištěného stavu věci.

[10] Žalovaný se rovněž zabýval podmínkou uvedenou v čl. 3 odst. 2 druhém pododstavci nařízení Dublin III a dospěl k závěru, že v případě SRN neexistují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU. V této souvislosti žalovaný odkázal na obsah správního spisu, zejména pak na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě. Dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 Azs 324/2016 – 38 (všechna zde citovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nsosud.cz), podle něhož tzv. dublinský systém stojí na předpokladu, že se žadatelem o mezinárodní ochranu se bude zacházet stejně, ať podá žádost v jakémkoli členském státě.

[11] Ve vztahu k možnosti uplatnění diskrečního ustanovení (čl. 17 nařízení Dublin III) žalovaný uvedl, že v posuzovaném případě nedisponoval diskrečním oprávněním převzít posuzování dané žádosti o mezinárodní ochranu, neboť příslušnost SRN byla určena na základě zbytkového kritéria dle čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce nařízení Dublin III (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 67/2016 – 34,

publikovaný pod č. 3447/2016 Sb. NSS, všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz).

[12] Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro její nepřijatelnost, popř. ji zamítl pro nedůvodnost.

III.
Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[14] Nejvyšší správní soud se dále ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:
[15] Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

[16] Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

[17] Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně.

[18] Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

[19] Stěžovatel v tomto případě v zásadě namítá nesprávnou aplikaci čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, na jehož základě krajský soud dospěl k závěru, že přemístění stěžovatele do SRN je možné. Stěžovatel tedy namítá taková zásadní pochybení krajského soudu, která by mohla mít dopad do jeho hmotně právního postavení a která navíc nelze z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná.

[20] Posléze Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[21] Stěžovatel v kasační stížnosti zmiňuje dva hlavní důvody, v nichž spatřuje pochybení správního orgánu i krajského soudu: jednak nedostatečné vypořádání se se skutečnostmi uváděnými stěžovatelem v řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a jednak nezajištění dostatečného množství relevantních podkladů ve vztahu k posouzení případných systémových nedostatků německého azylového systému.

[22] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že v dané věci je přezkoumáváno rozhodnutí, kterým žalovaný shledal žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany nepřípustnou a řízení ve věci mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil, přičemž současně určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je SRN.

[23] Vzhledem k učiněnému zjištění, že příslušným státem není Česká republika, již tedy nebylo namístě věcně posuzovat jednotlivé důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany z toho hlediska, zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany (viz § 10a odst. 2 zákona o azylu). Žalovanému a následně ani krajskému soudu proto nelze vytýkat, že se stěžovatelem uváděnými důvody pro udělení mezinárodní ochrany nezabývali (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2017, č. j. 2 Azs 98/2017 – 21).

[24] Pokud jde dále o posouzení otázky, zda v daném případě byly skutečně splněny podmínky pro zastavení řízení s tím, že pro posouzení stěžovatelovy žádosti je příslušná SRN, je vhodné nejprve připomenout, že v posuzované věci podle žalovaného nebyla naplněna kritéria pro určení příslušnosti členského státu obsažená v kapitole III nařízení Dublin III, nicméně žalovaný postupoval za této situace dle zbytkového kritéria uvedeného v čl. 3 odst. 2 prvním pododstavci citovaného nařízení, na jehož základě určil, že státem příslušným k posouzení žádosti stěžovatele je SRN, neboť v ní stěžovatel podal jakožto v prvním členském státě dne 19. 5. 2016 a následně též dne 15. 9. 2017 žádost o mezinárodní ochranu.

[25] Stěžovatel uvedené skutečnosti nikterak nezpochybňuje, namítá však, že se žalovaný a následně i krajský soud nedostatečně zabývali možností jeho přemístění do SRN a průběhem tamního azylového řízení a své závěry nedostatečně odůvodnili. Žalovaný rovněž dle stěžovatele neshromáždil dostatečné důkazy týkající se aktuálního stavu azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v Německu, a proto závěry, které v tomto směru učinil, nemají oporu ve správním spisu.

[26] Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III „[n]*ení-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát*“, přičemž třetí pododstavec dále stanoví, že „[p]*okud podle tohoto odstavce nelze provést*

přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem".

[27] V této souvislosti Nejvyšší správní soud uvedl například ve svém rozsudku ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 – 22, následující:

„*Z citovaných ustanovení tedy vyplývá, že v rámci dublinského systému nelze přemisťovat žadatele o mezinárodní ochranu do zemí, v nichž azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu vykazují natolik závažné, tedy systémové nedostatky z hlediska závazných standardů Společného evropského azylového systému (resp. z hlediska srovnatelných závazků ostatních zemí dublinského systému, které nejsou právními předpisy Společného evropského azylového systému v té či oné míře vázány), že by zde v případě přemístění žadatele do dané země dublinského systému vzniklo riziko nelidského či ponižujícího zacházení s tímto žadatelem rozporné s požadavky zejména čl. 4 Listiny základních práv EU, resp. čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jak byly konkretizovány v judikatuře obou evropských soudů, tedy Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva (přímo k možnosti vzniku takové újmy v rámci uplatňování dublinského systému srov. zejména rozsudky velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. prosince 2011,* N. S. a M. E., *C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865; ze dne 14. listopadu 2013, Puid, C-4/11, EU:C:2013:740 a ze dne 10. prosince 2013,* Abdullahi, *C-394/12; EU:C:2013:813 a dále rozsudky velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. ledna 2011 ve věci* M.S.S. proti Belgii a Řecku, *stížnost č. 30696/09 a ze dne 4. listopadu 2014 ve věci* Tarakhel proti Švýcarsku, *stížnost č. 29217/12), a to ať již přímo v této zemi, do níž má být žadatel přemístěn, anebo - z důvodu absence řádného posouzení jeho žádosti - v zemích třetích, včetně případně i země jeho původu (pozn. NSS: i přesto, že české znění čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III používá výraz ‚*systematické nedostatky*', podrží se zdejší soud i v tomto rozsudku přesnější formulace ‚*systémové nedostatky*', která odpovídá např. francouzskému i anglickému znění téhož ustanovení nařízení Dublin III, jakož i předcházející výše zmiňované judikatuře velkého senátu Soudního dvora EU k této otázce, kterou dané ustanovení kodifikuje).*"

[28] Nejvyšší správní soud se ovšem v dané věci ztotožňuje s posouzením krajského soudu, že žalovaný požadavkům vycházejícím z citované judikatury obou evropských soudů i Nejvyššího správního soudu ve vztahu k posouzení azylového systému v SRN z hlediska jeho možných systémových nedostatků dostál. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že SRN je členským státem Evropské unie, státní moc zde dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopna zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. SRN ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlížejí nad dodržováním těchto práv. Dále žalovaný konstatoval, že na úrovni Evropské unie či Soudního dvora EU, ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy EU nebo Rady Evropy, které by v současné době jednoznačně deklarovalo systémové nedostatky azylového řízení a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v SRN. Rovněž Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné negativní stanovisko požadující, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do SRN, jak to učinil v minulosti např. zcela jednoznačně v případě Řecka. Rovněž

pokračování

skutečnost, že v SRN ročně požádají o udělení mezinárodní ochrany desetitisíce žadatelů, svědčí dle správního orgánu o neexistenci obav žadatelů z tamního azylového systému. Dle přesvědčení správního orgánu tak stěžovateli nehrozí v SRN nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu. Při hodnocení německého azylového systému přitom žalovaný vycházel z podrobné Informace OAMP MV ze dne 15. 1. 2018, vypracované oddělením zahraničních a evropských záležitostí, která byla rovněž součástí správního spisu a která, pokud jde o jednotlivé poznatky, odkazuje na další zdroje informací o německém azylovém systému, většinou již zahraničního původu, včetně zpráv Asylum Information Database (AIDA), European Migration Network a dalších. Žalovaný dále podotkl, že stěžovatel nijak nezpochybnil kvalitu německého azylového systému a ani nezmínil jakékoli potíže s německými azylovými úřady, nýbrž poukazuje pouze na obavu z deportace.

[29] K uvedenému je třeba doplnit, že stěžovatel ani ve své žalobě ani v následné kasační stížnosti neuvedl konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že by v SRN nebyly dodržovány pro členské státy závazné normy Společného evropského azylového systému (SEAS) a že by tedy zde existovaly systémové nedostatky v azylovém řízení či podmínkách přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu, a to dokonce natolik závažné, že by mohly mít za následek riziko nelidského či ponižujícího zacházení se stěžovatelem ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU. Stěžovatel v tomto smyslu nenavrhl ani provedení žádných důkazů a nekonkretizoval, proč považuje žalovaným zjištěný skutkový stav za nedostatečný. Z obecně formulovaných námitek stěžovatele není ani zřejmé, proč považuje žalovaným citovanou Informaci OAMP MV ze dne 15. 1. 2018 popisující německý azylový systém za neaktuální, neúplnou, neobjektivní či z jiných důvodů nedostačující.

[30] Vzhledem k uvedenému považuje zdejší soud ve shodě s krajským soudem odůvodnění žalovaného, byť poměrně stručné a obecné, v tomto případě za dostačující a má za to, že obsah správního spisu poskytuje dostatečnou oporu pro posouzení, zda německý azylový systém vykazuje systémové nedostatky.

[31] Stěžovatel ve své kasační stížnosti ve vztahu k této otázce v zásadě pouze namítal, že azylové řízení neskýtá záruku, že nebude navrácen do země původu před řádným posouzením žádosti, aniž by však tuto svou obavu jakkoli konkretizoval. Z žádosti stěžovatele, jeho žaloby a následné kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel není spokojen s posouzením své žádosti či žádostí o mezinárodní ochranu v SRN a domnívá se, že by v ČR mohly být posouzeny příznivěji. Jak však správně poukázal krajský soud, postup, jehož se stěžovatel domáhá (tj. posouzení jeho žádosti v ČR namísto SRN) je obcházením pravidel nařízení Dublin III, jehož cílem „*je nejen racionalizace posuzování žádostí o azyl (mezinárodní ochranu) a zabránění zahlcení systému povinností státních orgánů zabývat se několikanásobnými žádostmi podanými stejným žadatelem, ale také zvýšení právní jistoty, pokud jde o určování státu odpovědného za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Tím nařízení směřuje k eliminaci tzv.* forum shopping*, respektive* asylum shopping“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 – 37).

[32] Dublinský systém totiž stojí na předpokladu, že se žadatelem o mezinárodní ochranu se bude zacházet v zásadě srovnatelně, ať podá žádost v jakémkoli členském státě a že v prvé řadě bude respektována právě stěžovatelem zmiňovaná zásada *non-refoulement*. Vzhledem k pokročilé harmonizaci hmotného i procesního azylového práva v Evropské unii, tedy právě vzhledem k existenci SEAS, lze tento předpoklad označit za oprávněný. V konečném důsledku by tedy neměl být zásadní rozdíl v tom, zda o žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu bude rozhodovat Česká republika nebo jakýkoli jiný členský stát dodržující kogentní normy SEAS. V případě nepříznivého rozhodnutí má neúspěšný žadatel možnost obrátit se na soud či tribunál příslušného členského státu s žádostí o přezkum – toto právo vyplývá již z čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie, resp. z čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce Smlouvy o Evropské unii a podrobněji je rozvedeno v čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) a mělo by tak být zaručeno ve všech členských státech Evropské unie (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 Azs 324/2016 – 38)

[33] Uvedená východiska je třeba uplatnit i v nyní posuzované věci, z čehož vyplývá, že k posouzení žádosti stěžovatele, včetně případného soudního přezkumu, jsou příslušné na základě nařízení Dublin III právě a jen německé státní orgány, včetně německých správních soudů.

[34] Z Informace OAMP MV ČR ze dne 15. 1. 2018 k německému azylovému systému přitom vyplývá, že proti rozhodnutí příslušného správního orgánu o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je možno podat opravný prostředek ke správnímu soudu, a dále případně, za splnění zákonných podmínek, na úrovni spolkových zemí k zemskému vrchnímu správnímu soudu a posléze, opět při splnění zákonných předpokladů, na federální úrovni ke Spolkovému správnímu soudu. České správní ani soudní orgány ovšem nejsou v rámci SEAS oprávněny v jednotlivých případech přezkoumávat postup německých orgánů, a posuzovat, zda se v konkrétních případech dopustily jakéhokoli dílčího pochybení, pokud by se nejednalo právě o důsledek systémového selhání azylového systému dané země, čemuž v případě Německa relevantní informace nenasvědčují (k tomu srov. *a contrario* již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 – 22, týkající se maďarského azylového řízení).

[35] Ve svém rozsudku ze dne 17. 4. 2018, č j. 4 Azs 73/2017 – 29, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu konstatoval: „*Evropský azylový systém je vystavěn na zásadě vzájemné důvěry a vyvratitelné domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí [srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. 12. 2011, C-411/10 a C-493/10, ve věci* N. S. a dalších, *jenž je v zásadě aplikovatelný i za současné právní úpravy]. K tomu Nejvyšší správní soud např. v rozhodnutí ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 – 37, uvedl, že „[m]*ožnost vyvrácení domněnky nicméně neznamená, že jakékoli porušení základního práva určitým členským státem se automaticky dotýká povinnosti členských států dodržovat pravidla pro určení příslušnosti k posouzení žádosti a že do tohoto určitého státu nelze žadatele přemístit (body 82 až 85). Je tomu tak pouze tehdy, kdy je třeba vážně se obávat, že dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení (bod 86)“.

Tak tomu může být při závažných excesech, nárazových či naopak dlouhotrvajících nedostatcích v azylovém systému či v případě, že s ohledem na konkrétní okolnosti hrozí riziko nelidského či ponižujícího zacházení již samotným přemístěním žadatele. V rozsudku ze dne 16. 2. 2017, C-578/16 PPU - C. K. a další*, Soudní dvůr zdůraznil, že s absolutní povahou zákazu nelidského a ponižujícího zacházení je neslučitelné, aby členské státy mohly odhlédnout od skutečného a prokázaného rizika nelidského či ponižujícího zacházení žadatele o azyl pod záminkou, že nevyplývá ze systémového nedostatku v příslušném členském státě. Připustil, že i přemístění žadatele o azyl, jehož zdravotní stav je obzvláště závažný, může pro něj samo o sobě s sebou nést skutečné riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU, a to bez ohledu na kvalitu přijetí a péči dostupnou v členském státě příslušném pro posouzení jeho žádosti. Zdůraznil, že takový výklad* ‚plně respektuje zásadu vzájemné důvěry, jelikož se zdaleka nedotýká existence domněnky respektování základních práv každým členským státem, a zajišťuje, že výjimečné situace budou členskými státy řádně zohledněny. Ostatně pokud by členský stát provedl přemístění žadatele o azyl za takových okolností, nelidské či ponižující zacházení, které by z toho vyplývalo, by nebylo přímo nebo nepřímo přičitatelné orgánům příslušného členského státu, ale pouze prvně uvedenému členskému státu‘.“

[36] Z citované judikatury tedy vyplývá, že orgány členských států jsou v rámci dublinského řízení povinny zabývat se existencí systémových nedostatků azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v jiném členském státě a musí si rovněž všímat případných individuálních rizik ve smyslu rozsudku ze dne 16. 2. 2017, C-578/16 PPU, *C. K. a další*, ECLI:EU:C:2017:127, kdy by vzhledem k okolnostem případu již samo přemístění představovalo riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Orgány členských států naopak nejsou oprávněny znovu posuzovat žádost, o níž již bylo jednou rozhodnuto jiným členským státem, resp. rozhodnutí jiného členského státu přezkoumávat.

[37] Vzhledem k tomu, že v nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud neshledal existenci systémových nedostatků německého azylového systému ani existenci důvodného rizika, že již samo přemístění do SRN může pro stěžovatele představovat riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU, dospěl k závěru o nedůvodnosti posuzovaných kasačních námitek stěžovatele.

[38] Je přitom jistě pravdou, že i české správní orgány a soudy jsou povinny za všech okolností respektovat zásadu *non-refoulement*, kterou argumentuje stěžovatel, nicméně tatáž povinnost platí i o správních orgánech a soudech německých, a pokud tedy, jak uvádí stěžovatel, neshledaly jeho žádost či žádosti o mezinárodní ochranu podané v Německu důvodnými, pak lze při absenci informací o systémových nedostatcích tamního azylového řízení předpokládat, že po řádném posouzení přinejmenším stěžovatelovy první žádosti o mezinárodní ochranu dospěly k závěru o tom, že jeho azylový příběh oprávněné obavy z pronásledování z azylově relevantních důvodů či skutečné nebezpečí vážné újmy v zemi původu nezakládá. Stěžovatel s těmito závěry nesouhlasí, pro jejich případný přezkum jsou ovšem opět příslušné německé správní soudy, nikoliv orgány veřejné moci v ČR. Totéž

platí o nových skutečnostech či důkazech týkajících se tvrzeného pronásledování jezídskou komunitou v zemi původu z důvodu konverze stěžovatele a jeho rodiny ke křesťanství, na něž stěžovatel odkazoval mj. v žalobě. Pokud se stěžovatel domnívá, že tyto jím tvrzené skutečnosti či důkazy splňují podmínky pro přípustnost nové (následné) žádosti o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 40 procedurální směrnice, nic stěžovateli nebrání, aby po přemístění do Německa takovou, v pořadí již třetí, žádost podal, přičemž posouzení její přípustnosti, a v případě kladného výsledku následně i důvodnosti, by potom bylo opět na orgánech SRN jakožto země ve věci stěžovatelových žádostí o mezinárodní ochranu příslušné (k tomu srov. čl. 40 odst. 7 procedurální směrnice). Tyto tvrzené skutečnosti však nemohou samy o sobě zpochybnit právě žalobou napadené rozhodnutí o přemístění stěžovatele do SRN vydané v rámci uplatňování dublinského systému.

[39] Pokud jde o námitku, dle níž se žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabýval možností uplatnění diskrečního oprávnění dle čl. 17 nařízení Dublin III, byla tato námitka stěžovatelem poprvé uplatněna až v kasační stížnosti. Uvedená kasační námitka je tedy dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná. Nad rámec nutného odůvodnění je možné pouze dodat, že žalovaný nepoužití článku 17 nařízení Dublin III, zejména tzv. humanitární klauzule obsažené v odstavci 2 tohoto ustanovení, na str. 5 svého rozhodnutí, byť stručně, odůvodnil. Pokud stěžovatel vztahuje tuto námitku k argumentům týkajícím se udávaných psychických obtíží manželky stěžovatele, je třeba v prvé řadě konstatovat, že tato námitka jednak dosud nebyla vztahována k samotnému přemístění stěžovatele a jeho rodiny do Německa, ale k jejich případnému nucenému návratu do země původu, netýkají se jí tedy přímo, již z tohoto důvodu, závěry zmiňovaného rozsudku Soudního dvora ve věci *C. K. a další.* Kromě toho se tato námitka nevztahuje přímo k osobě stěžovatele, ale k jeho manželce, a bude tedy podrobněji vypořádána v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci vedené pod sp. zn. 5 Azs 129/2018, jež se týká právě rozhodnutí o přemístění manželky stěžovatele a jejich nezletilých dětí.

IV.
Závěr a náklady řízení

[40] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji na základě § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[41] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, žádné náklady řízení nad rámec běžné administrativní činnosti mu však v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto mu jejich náhradu Nejvyšší správní soud nepřiznal.

[42] V řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud ustanovil zástupcem stěžovatele advokátku Mgr. Gabrielu Kopuletou, jejíž odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 9 s. ř. s. hradí stát. Nejvyšší správní soud ustanovené zástupkyni přiznal odměnu ve výši 6200 Kč za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v účinném znění, a náhradu hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy Nejvyšší správní soud přiznal

pokračování

ustanovené zástupkyni odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 6800 Kč.

P o u č e n í :
Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 12. července 2018

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu